

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції професорсько-викладацького складу
Полтавського державного аграрного університету
за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році**

14-15 травня 2024 року

Полтава

**СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО
ІНСТИТУТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ,
СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ**

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції професорсько-викладацького складу
Полтавського державного аграрного університету
за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році**

14-15 травня 2024 року

Підп. до друку 27.05.2024. Формат 60x90 1/16.

Ум. друк. арк. 12,1. Обл.-вид. арк. 10,2.

Гарнітура Times New Roman Суг.

Видавець і виготовлювач: Полтавський державний аграрний університет.

Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7933 від 13.09.2023 р.

В.В. Гангур
ФОРМУВАННЯ ЗАПАСІВ ДОСТУПНОЇ ВОЛОГИ ТА
ВОДОСПОЖИВАННЯ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД
ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ У ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ..... 113

С.В. Філоненко
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОДУКТИВНИХ ТА ПОСІВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
ВИСАДКІВ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА КОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ
ЇХ МІНЕРАЛЬНИМИ ДОБРИВАМИ 116

С.М. Шакалій
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО У ВОЄННИЙ ЧАС..... 118

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

С.М. Михайлютенко
ОДИН З ОСНОВНИХ КРИТЕРІЇВ ЗАБАРВЛЕННЯ ХАРЧОВИХ ЖОВТКІВ
КУРЯЧИХ ЯЄЦЬ..... 122

В.В. Мельничук, В.О. Євстаф'єва
ПОШИРЕННЯ СЕРЕД ПОПУЛЯЦІЇ ВІВЦІ СВІЙСЬКОЇ
ЕЗОФАГОСТОМОЗУ ТА ХАБЕРТІОЗУ В РОЗРІЗІ ЗАПОРІЗЬКОЇ,
КИЇВСЬКОЇ ТА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ 124

О.Б. Киричко, О.В. Тітаренко
ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РОЗЧИНУ ПОЛТАВСЬКОГО
БІШОФІТУ НА ОРГАНІЗМ ТВАРИН ТА ШЛЯХІВ ЗАСТОСУВАННЯ У
ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ 126

Т.В. Звенігородська, Т.Г. Панасова
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ПАТОЛОГІЧНИХ РОДІВ У ТХОРА
ДОМАШНЬОГО..... 128

Н.С. Канівець, М.І. Корчан
ЧИСТОТІЛ ЗВИЧАЙНИЙ – ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ 129

Н.І. Дмитренко, С.О. Кравченко
ОТРУЄННЯ АНТИКОАГУЛЯНТАМИ У СОБАК 130

Н.О. Авраменко, Г.О. Омельченко
ОСОБЛИВОСТІ ПАТОМОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ПРИ ГРИПІ ПТИЦІ 132

С.О. Кравченко, А.О. Первий
АСПІРАЦІЙНА БРОНХОПНЕВМОНІЯ У МОПСА: КЛІНІЧНИЙ
ВИПАДОК..... 134

Л.М. Корчан, М.І. Корчан
ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «МІЛЬПРОЗОНУ ДЛЯ СОБАК»
ЗА ТОКСОКАРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ 136

Л.М. Корчан, М.І. Корчан
ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРЕПАРАТІВ «СІМПАРІКА» ТА
«КРЕДЕЛІО» ЗА КТЕНОЦЕФАЛЬОЗУ СОБАК..... 137

Щодо врожайності гібридного бурякового насіння, то за роки досліджень вона виявилася найбільшою саме на варіантах із внесенням під час садіння коренеплодів і у підживлення рідких комплексних добрив – 1,32 і 1,34 т/га відповідно. Найменшу врожайність гібридного бурякового насіння отримали на контролі – 1,06 т/га. Застосування у підживлення висадків твердого комплексного мінерального добрива – нітроаммофоски – дозою 1 ц/га спричинило теж, хоч і незначне, але все ж підвищення урожайності культури до рівня 1,25 т/га. Отже, за вирощування гібридного насіння буряків цукрових доцільно підживлювати насінневі рослини рідкими комплексними мінеральними добривами. Краще такий агрозахід проводити у фазі розвинутої розетки листків висадків дозою 1 ц/га на фоні стартового удобрення цим же видом добрив.

Список використаних джерел:

1. Гангур В. В., Філоненко В. С. Урожайність та якість коренеплодів буряків цукрових за вирощування у сівозмінах з короткою ротацією. *Scientific Progress & Innovations*. 2023, № 26(3). С. 22-25.

2. Філоненко С.В., Бойко О.В. Оптимізація гербіцидного захисту насінників буряків цукрових. Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. м. Полтава, 23 лист. 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 7-9.

3. Філоненко С.В., Питленко О.С. Продуктивність та технологічні якості коренеплодів цукрових буряків вітчизняної та зарубіжної селекції. Сучасні тенденції виробництва та переробки продукції рослинництва : матеріали IV Всеукраїн. науково-практич. інтернет-конф. ПДАА, кафедра рослинництва , 20-21 квіт. 2016 р. Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2016. С. 148-154.

4. Тищенко М.В., Філоненко С.В. Вплив системи удобрення цукрових буряків на продуктивність короткоротаційної плодозмінної сівозміни. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2019. №3. С.11-17.

5. Цвей Я.П., Тищенко М.В., Герасименко Ю. П., Філоненко С.В., Ляшенко В.В. Обробіток ґрунту, добрива та продуктивність цукрових буряків. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. №1. С.42-47.

6. Заришняк А.С., Руцька С. І., Калібабчук Т. В. Добрива, врожайність та винос елементів живлення. *Цукрові буряки*. 2012. № 1. С. 6-7.

7. Брижак М.М., Філоненко С.В. Оптимізація технології вирощування насіння цукрових буряків гібриду Хорол. Студентська науково-практична конференція за результатами наукової роботи у 2019 р. : матеріали студ. наук. конф. ПДАА, м. Полтава, 16-17 квіт. 2020 р. Том II. Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 101-103.

УДК 631

*Шакалій С. М., к. с.-г. н., доцент
Полтавський державний аграрний університет*

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО У ВОЄННИЙ ЧАС

В Україні сільське господарство було визнано однією з пріоритетних сфер економіки, що забезпечує їжею більшу частину населення країни. До війни

багато державних ресурсів, а також іноземних інвестицій було витрачено на реформування та відповідно програми підтримки розвитку сільського господарства.

Чорноземи, сприятливі ґрунтово – кліматичні умови та певні інвестиції не лише змогли забезпечити збільшення певного обсягу вирощування продукції сільського господарства, а й допомогли її експортувати до країн Близького Сходу. В результаті цього сформувалася дещо надскладна структура аграрного сектору: великі аграрні структури конкурують з фермерськими господарствами.

Російське вторгнення для аграрного виробництва і сільських територій надало великих руйнувань та проблем. Крім цього, війна не зупинила, а лиш посилила боротьбу за природні ресурси та підтримку держави між великим агробізнесом та фермерськими господарствами, постійно піднімаючи питання про майбутнє українського сільського господарства.

Виробництво сільськогосподарської продукції було і є головною складовою економіки України, а також основними засобами для існування більшої кількості населення України. Більша площа чорноземів та родючих земель, відповідні кліматичні умови та відповідно сприятливий клімат дозволили Україні не тільки забезпечити себе харчуванням, але й надати продовольство мільйонам людей.

Темпи зростання сільського господарства в Україні до початку війни - були одними з найбільших серед інших секторів господарювання (щорічним було зростання до 5-6 %), частина у вартості валового прибутку складала 10,9 %, до 2022 року сектор сільського господарства забезпечував 17 % всередині країни зайнятості населення.

Водночас, сільське господарство також було зоною великої напруженості в Україні, де багато років співіснували різні способи виробництва, а саме: індустріальний агробізнес і малі фермерські господарства.

Великий агробізнес контролював 53,9 % орних земель і забезпечував 54,5 % валового внутрішнього сільськогосподарського виробництва України.

Таким чином, маючи спеціалізацію на виробництві зернових та олійних культур, що йдуть на експорт. Другу частину, 46,1 % сільськогосподарської продукції, забезпечували малі і середні фермерські господарства, які обробляли 45,5 % землі, при цьому вирощуючи картоплю, овочі, фрукти, зерно для власного споживання, а також для продажу на внутрішніх ринках України.

Таким чином, важливу роль в українському агробізнесі відіграють фермерські господарства для сільськогосподарського виробництва, а також для внутрішньої продовольчої безпеки, а українські політики часто не беруть до уваги інтереси фермерських господарств та віддають перевагу великому агробізнесу у своєму баченні покращення економіки України.

Деякі програми розвитку сільського господарства та сільської місцевості бувають цілеспрямовані на підтримку виробників для продуктів харчування, але є агробізнес, який отримує близько 60-70 % державних сільськогосподарських субсидій. Ось чому індустріальний ланцюг, що створює вартість агропродовольчої продукції і тому інколи монополізує його.

Під загрозу продовольчу безпеку України та світу поставило повномасштабне вторгнення Росії. Ця подія серйозно порушило виробництво та торгівлю сільськогосподарською продукцією.

Фермерські господарства під час війни змогли пристосуватися до важких умов і продовжували забезпечувати продовольством населення та українську армію. А от великі агровиробники зазнали дуже великих втрат у процесі вирощування та переробки продукції рослинництва на початку війни.

Уряд України та його міжнародні союзники використовували різноманітні заходи для підтримки сільськогосподарського виробництва продовольства, а також торгівлі під час війни.

Це, зокрема, зменшення певних податків, тарифів і квот, а також можливість для розвитку складських потужностей і наземних маршрутів для експортування рослинницької сільськогосподарської продукції.

Війна в Україні не змогла зменшити напружені відносини між великими аграріями та малими виробниками рослинницької продукції в нашій країні. Це все, навпаки - загострило напруженість.

Але ми вважаємо, що український уряд має переглянути та впровадити нові правила та норми щодо розвитку сільського господарства, як великих агрохолдингів так і не великих фермерських господарств.

Список використаних джерел:

1. Як працює аграрний бізнес в умовах війни [Електронний ресурс]. <https://zn.ua/ukr/ariculture/jak-pratsjuje-aharnij-biznes-v-umovakh-vijni.html>
2. Сільське господарство під час війни: зміна пріоритетів [Електронний ресурс]: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/silske-gospodarstvo-pid-chas-vijni-zmina-prioritet/>